

II. évfolyam, 11. szám. Megjelenik havonta egyszer. Budapest, 1911. november.

Kiadóhivatal: VII. ker., Erzsébet-körút 48. sz. I. em. — Előfizetési díj egész évre: csak 50 fillér.

Többet ér az aranynál.

„Inkább szeretem azért a te parancsolataidat az aranynál és a legtisztább aranynál.”
Zsolt. 119. 127.

A biblia, Isten ígéje, valóban többet ér-e az aranynál? Attól függ, hogy ki az, ki majd erre válaszolni fog. Olyan valaki szól-e a bevezető ígékben, aki ismeri az Isten ígését? A zsolttáros bizonyára szakértő e kérdésben. Jól ismerte az arany értékét, de az Isten ígésének az értékét is. Egykor még szegény pásztorgyerek volt, aki Bethlehem zöld virágyain a juhokat őrizte, amidőn akár mint más szegény legénynél, benne is felébredhetett a kincses gazdagság utáni vágy; most már ott ült a királyi trónon, volt fénye, ragyogása, pénze és aranya bőven. Tessék csak elolvasni a tudósításokat arról, hogy mennyi aranyat és ezüstöt halmozott fel a templom építésére. De a külső gazdagság nem elégítette ki lelkét. A lélek nem táplálkozhatik arannyal. Ami után ez a maga mélységéből eped, az arannyal meg nem vásárolható.

Mi annak az oka, hogy embertársaink sok ezrei, még olyanok is, kiknek van bibliájuk, sokszor bizony szép kötésű érintetlen példányban, a legszebb szekrényben elhelyezve, nem becsülik meg ezt a drága könyvet? Ennek oka semmi más, mint hogy nem ismerik értékét.

Egy dúsgazdagnak ismert orosz herceg eljegyezte magát. Menyasszonya azt várta, hogy majd születésnapján kap oly ajándékot, mely megfeleljen vőlegénye szeretetének és gazdagságának. E nap reggelén meg is jelent a szolgál, átnyújtotta a herceg üdvözlő

sorait és egy fekete ólomgolyót, melyen akár a földgömbön, reá volt rajzolva az öt földrész és külön kitüntetve mindazon helyek, melyeket vőlegénye számos utazása közben felkeresett. Vajjon mit csináljon ezzel a golyóval? Egészen más ajándékot remélt. Szemei könnybe lábadtak és a golyót a szoba sarkába dobta. De hát ez micsoda? Amint a golyó földre esik, megérintődött egy rugó, a golyó ólomköpönyege lehull és egy rézgolyó gurul ki belőle. A leány fölvette a golyót és most már kíváncsian forgatta kezében. — Egyszer csak észrevelt egy piciny kis dudorodást rajta, ezt megnyomta, a rézgolyó felpattant és egy ezüstgolyó esett le a földre és gurult ott tova. Hamar tovább kutatótt. Az ezüstgolyó aranygolyót rejtett. De még ezzel sem volt vége. Az aranygolyó is kinyílt és egy igen drága gyémántos gyűrű került elő, mely egymaga sok ezrest ért. A csalódást ilymódon öröm, az örömet lelkesedés követte. A látszólag értéktelen, silány ólomgolyóban a menyasszony drága, remek gyűrűt talált.

Sokan így járnak a bibliával. A bibliának szerény a külseje és első pillantásra kevés vonzó van benne. Ezért sokan inkább valamely díszes más könyvet vesznek elő és félrerakják az Isten ígéinek könyvét, melyben pedig annyi drága kincs rejlik.

Van-e bibliád, kedves olvasó? Vedd elő újra, fogj még ma hozzá benne naponkint olvasni, áss mélyre, mint az igazi kincskereső.

Ha hozzátartozol az őszinte, igaz lelkekhez, akkor így egyik kincset a másik után megtalálod és nemsokára magad is szívvel-lélekkel felkiálthatsz: „Inkább szeretem parancsolataidat az aranynál és legfinomabb aranynál!”
M.

Az európai metodizmus központi konferenciája Rómában.

(Róma, a konferencia színhelye. — Történelmi emlékek. — Kolosseum. — Via Appia.)

Szerencsés gondolat volt Róma városát kiszemelni az első európai metodista konferencia színhelyéül. Van-e Európában egyéb város, melynek történelme annyira összekapcsolódott más nemzetek történelmével? Sőt még ennél több. Mi úgy jövünk Rómába, mint keresztyének és metodisták, kik tanulmányozzák az ujszövetségben Pál apostol levelét az első római keresztyénekhez, kik épülnek és erősödnek a leveleken, melyeket Pál apostol Rómában, valószínűleg a mamertini börtönben írt. Régen sóvárgott az apostol e város felé. Éppen itt, a pogány bálványimádás főhelyén, a hatalmas, hódító de lelkileg sivár rómaiaknak a megfeszített és feltámadott Krisztus evangéliumát akarta hirdetni. Amott van a via Appia, ahol ott, hová Konstantin császár diadalívét építették, az apostol bevonulását tartotta az „örök városba.” Elfogták. Mint fogoly meglátogatta a keresztyének kicsiny gyülekezetét. Megcsörögtek kezén a bilincsei, midőn a börtönőr mellett haladt, tovament a Pantheon és a Forum Romanumnál. Micsoda konferenciák is lehettek azok, midőn az atyafiak eljöttek börtönébe, hírt hoztak neki a kisázsiai, macedóniai, görögországi gyülekezetekről és ő buzgó fohászok után a gyülekezetek követeinek átadta apostoli intéseit, feddéseit és köszöntéseit az atyafiak részére, kik közül a legtöbbben általa ismerték meg az utat az Idvezítőhöz! Vajjon mit is mondana Pál apostol, ha ma Rómában megjelenhetnék és résztvenne központi konferenciánkon!

Azután itt élnek Rómában emlékei amaz első keresztyéneknek, kiket a kolosseumban odadobtak a vadállatok elé, vagy pedig kiket a Nero császár által épített aranyház kertjében szurokkal leöntöttek és meggyújtottak, hitük reménysége miatt. Megemlékezünk a gyűlésekről, melyeket a vérszomjas ellenségeiktől üldözött keresztyének a katakombákban, szeretteik sírjai között tartottak. Az ilyen emlékek bizony megerősítik a nagy felelősség érzetét. A konferencia résztvevői mindnyájan azt a határozott benyomást vették, hogy a metodista egyház a Krisztus és az első keresztyének megszentelt nyomdokain halad és hogy reá éppen Európában nagy feladat vár.

A konferencia külső képe.

(Az ülések színhelye. — Missziói házuk Rómában. — Burt püspök, a képviselők és látogatók.)

Egyházunknak van Rómában missziói háza, mely valóban méltó az ily nagyszerű

gyűlés befogadására. A város közepén, a Via venti settembrén, a Quirinál közelében és szemben a hadügyminiszteriummal áll a pompás, Burt dr., az olaszországi akkori szuperintendens által felépített palota. Az üléseket az angol gyülekezet kápolnájában tartották, melynek körülbelül 300 ülőhelye van. A tulsó oldalon van az olasz gyülekezet temploma, mely 1000 embert is befogad. Ugyanezen házban van még dr. Clark W., a missziói szuperintendens és dr. Tipple, a teológiai intézet igazgatójának lakása, továbbá egy fiúintézet, papnevelde, a nyomda és a könyvkereskedés. Az épület impozáns módon magára vonja a látogatók figyelmét. Ugyanez a palota, amint az ujságok a Rooseveltt és Fairbanks afférok alkalmával bőven megírták, bizonyos köröknek szálka a szemében, de mégis sok áldás árad belőle és nagyon érthetően kifejezi, hogy a metodisták Rómába jöttek, hogy itt meg is maradjanak.

Tehát itt ülésezett a konferencia. Érdekes kép bontakozott ki mindjárt a megnyitó istentiszteletnél. Tizenkét különböző európai ország küldötte el delegátusait, predikátorokat és világiakat, Bulgáriából, Dániából, Franciaországból, Finnországból, Olaszországból, Németországból, Norvégiából, Oroszországból, Svédországból, Ausztriából, Magyarországból és Svájcól. A hivatalos képviselők mellett közelből és távolból egy sereg látogató jelentkezett, kik fel akartak használni a kitünő alkalmat, hogy a különböző nemzetekből való metodistákkal érintkezzenek és Rómát is meglássák. A mi konferenciánkat Dardi F. Triesztből képviselte, akinek beszédei azon előnnyel bírtak, hogy nem kellett előbb a hallgatók részére olaszra tolmácsolni. Dardi atyánkfia ugyanis olasz. Világi képviselőnek Oechsle G., Bécs, atyánkfiát választották, ki azonban, sajnos, betegség miatt akadályoztatott Rómába utazni és a kijelölt helyettesnek, Lichtenberger W., Budapest, atyánkfiának, sajnálatunkra lehetetlen volt utolsó pillanatban beugrani. Szívesen láttuk volna ott atyánkfiát e nevezetes konferencián, bizonyára sok jó ösztönzést nyertek volna ausztriai és magyarországi munkáink részére, amit odahaza azután jól értékesíthettek volna.

A konferencia célja.

(Hogyan küzdötték le a különféle nyelvek nehézségét?)

A konferencia célja az volt, hogy Európa metodistáit egymáshoz közelebb hozza. Még csak körülbelül 60 esztendeje van annak, hogy az első metodista predikátorok Amerikából az európai szárazföldre jöttek és erőteljes predikálásukkal az első gyülekezeteket összehozták és mégis a metodizmus ma már itt hatalom. A püspöki metodista egyháznak Európában az utolsó népszámlálás szerint

1311/1322

562 predikátora van, 70.101 tagja, ugyanannyi híve és 95.619 vasárnapi iskolás gyermeke. Az egyházi tulajdon értéke mintegy 25 millió korona. Már most igaz, hogy minden országban, minden nemzetnél az akadályok különbözők, de a metodista egyház mégis összefüggő egészet alkot, számos jelentékeny közös érdekekkel.

Az ily nemzetközi gyülekezetek legfőbb nehézsége a nyelvek különfélesége. De ezt a nehézséget le lehet küzdeni. Tárgyalási nyelvnek azt veszik, melyet a jelenlevők közül a legtöbben értenek. Ez jelen esetben az angol volt. Kiki szólhatott a maga anyanyelvén, de át kellett fordítani angolra, az esti gyűléseken olaszra. Érdekes volt megfigyelni, hogy az angol nyelvet mily különbözően ejti ki a német, a svéd, a francia, a finn stb. Mégis a delegátusok majd mind e nyelven érintkezettek egymással. Különösen érdekes volt, hogy egy közébédnél, melyet a teológiai főiskola adott, a képviselők az egyik ének egyes verseit más-más nyelven, anyanyelvükön énekelték. Hallottunk finn, svéd, norvég, francia, olasz, német éneket. Szívesen rázendítettem volna magyarul az egyik versre, de féltem, hogy magamra maradok az éneklésben és hogy rossz hangommal a szépen csengő magyar éneknek nem szolgálom a dicsőségét, azért inkább nem is kezdtem bele. A jó Isten remélhetőleg úgy megáldja a magyar munkát, hogy a következő központi konferencián képesek leszünk egynél több képviselőt kiküldeni. E „dalosversenyben“ egyébiránt a pálma a daloskedvű svájciaknak jutott, kik tisztán felcsengő hangjukkal úgy jódliztak, mintha a svájci havasok közt lettek volna.

A tanácskozásokról.

(Egy beszéd 3 perc. — Dr. Burt elnököl.)

A bizottság rendkívül dús programról gondoskodott, melynek csak az volt egyetlen hibája, hogy talán sokat is nyújtott a jóból. Az idő mindig rövidnek bizonyult, bár a szónokok csak kevés kivételes esetekben lépték túl a számukra megengedett időt. Az előadónak 20 percnyi időt szántak, a következő két első szónoknak 10 percet, a vitában felszólalónak 3 percet. A tárgyalási rend megfelelt az egyházmegyei gyűléseknek. Az elnöki helyet a szokott gondos körültekintéssel és előkelő tapintattal közkedvelt és köztiszteletnek örvendő európai püspökünk, dr. Burt foglalta el.

Az első tárgyalási témául kijelölték a következőt: „A metodizmus a múltban és jövőben.“ Az előadó rámutatott a metodizmusra, mint a keresztyénség egyik legnagyobb hatású mozgalmára, melyet leginkább jellemez a megtérés, személyes üdv tapasztalat

és megszentelt élet szükségességének tana. A metodizmustól általánosságban, mely ma az összes élő evangéliumi egyházakban, különösen a belső és külső misszió által nyilvánul, megkülönböztetendők a metodista egyházak, melyek egy világraszóló szövetséget képeznek. Vita folyt azután arról, hogy vajon metodista nemzeti egyházak többre becsülendők-e egy nemzetközi metodista egyháznál.

Rámutattak arra, hogy a mi kitünő egyházi szabályzatunk, amiért más egyházak méltán irigyelnek, csakis úgy jöhetett létre, hogy majdnem minden országból egyházunk legjelesebb emberei benne tapasztalatukat és bölcsességüket az egész egyház javára letéteményezték. Egy elkülönített nemzeti egyház sohasem alkothatott volna ily nagyszerű művet.

A következő szónok azt fejtegette, hogy az újszövetség tanulmányozásánál a keresztyénség hármasság eszméjét figyelhetjük meg. Legrégibb időben a *péteri* eszmét, mely a praktikus munkát tolja előtérbe, azután a *páli* eszmét, mely különösen a megváltás tanát hangoztatja, végül a *jánosi* eszmét, melyben az Istenhez és atyánkfiaihoz való szeretet jelentkezik mint az igaz keresztyén legfőbb ismérve. A középkorban a péteri eszme volt uralkodó. Luther által a páli eszme hangoztatott újból, míg Wesley és a metodizmus a jánosi eszmét írta zászlójára: a Krisztusban való hit által tökéletesség a szeretetben!

Nagyon érdekes volt „az európai metodizmus pénzügyi kérdései“ témája is. Igaz, hogy egyházi tulajdonunk értéke 25 millió korona, de ezen a tulajdontárgyakon, főképp ingatlanokon, jelentékeny terhek vannak, melyekkel egyik-másik konferenciának igen meg kell küzdenie. Minden konferencia még támogatást kap az amerikai anyaegyháztól, de az önfentartásra való igyekvés oly erős, hogy nem tart soká, míg legalább a nagyobb konferenciák anyagilag függetlenekké lesznek. A délnémetországi konferencia volt az első, mely az amerikai missziói egyletet kérte, hogy kevesebb támogatást küldjön részére.

A következő téma „munkánk különös helyzete görög és római katolikus egyházban,“ mindnyájunk érdeklődését felkeltette. Ide tartozik Oroszország, Bulgária, Franciaország, Ausztria, Ausztria és Magyarország. Amit itt hallottam, nagyon felbuzdított engem. Mindig csak arra gondoltam, hogy mit is cselekedett az Úr ezen országokban. Még a kezdetén vagyunk. Minden kezdet nehéz. Sokkal nehezebb katolikus, mint protestáns országban. Az úttörés munkája hosszabb időt igényel. De ha a vetés nehéz munkával, imádsággal és könnyekkel történik, az örvendetes aratás nem maradhat el. Sőt hi-

szem, hogy Rómában néhány új barátot nyertünk a magyar és osztrák munka számára.

A helyszűke nem engedi meg, hogy a további beszédeket ismertessem.

Új felsőbb leányiskolánk felavatása Rómában (Massey Hall).

Ez aztán pompás gyűlés volt! Csütörtökön, szeptember 16-án, két nagy épületet avattak fel. Megérthetjük Burt dr. püspök örömeit, hiszen ő látta ez iskola piciny kezdetét. Amidőn még szuperintendens volt Rómában, hirdetményt tett közzé a lapokban, hogy olasz leányok oktatást nyerhetnek nyelvben, zenében, történelemben stb. Két résztvevővel kezdték meg. Ma már virágzó iskolánk van, melyben már több mint ezer növendéket képeznek ki és amelyet a minapában a kormányképviselő egész Olaszország legkitünőbb hasonló jellegű iskolájának jelentett ki. Mult évben magának az oktatásügyi miniszternek a leánya is ide járt iskolába. Az oktatást 37 tanár és tanítónő látja el. Különös súlyt helyeznek a zene művelésére. Reggel és este pedig ájtatosság van, vasárnapon meg a predikátor tart az iskolában istentiszteletet. Ki számlálhatja az áldásokat, melyek az ilyen iskolából áradnak?

Uzsonna a Garibaldi intézetben.

(A Garibaldi-uton van, Garibaldi kisasszony vezeti.)

Míg a leányiskola az előkelő polgárok leányai részére van, a Garibaldi intézet Róma szegény és legszegényebb gyermekeinek szolgál. A via Garibaldin van és vezetője Garibaldi kisasszony, a nagy olasz szabadsághős unokája. A gyermekek ellátást, nevelést kapnak, elemi oktatást és kézimunkákban való kiképzést. A tehetségesebbek tovább képeztetnek. Mindnyájan katolikus szülők gyermekei.

A kies parkban, mely azelőtt apácák kertjéül szolgált — az egész ház női klastrom volt — dúsan teleaggott granátalma fák alatt az otthon leányai asztalokat terítettek és teát szolgáltak fel.

Uzsonna után felmentünk a hegyre, melyen a nagy Garibaldi szobra áll. Nagyszerű szobor, Róma legszebb hegyén. Lovon ül a nagy tábornok és letekint a felszabadult Rómára. A szobor talapzatán ezen felirat áll: „Roma o morte!” Róma vagy a halál! Vagy az egyiket, vagy a másikat akarta. Vajjon mi a Jézus Krisztus zászlaja alatt ne tanúsítsunk hasonló bátor, elszánt határozottságot? Vajjon nem magasabb-e a mi katonáskodásunk célja? Mi halhatatlan lelkek üdvösségeért küzdünk. Ily gondolatok tódultak előre elménkben, midőn a szobor előtt megálltunk. Odaát, a Péter-templom kupolája fölött leszállt éppen a nap, pirosra festvén az ég alját,

míg az örök várost, melyre utolsó sugarait mintegy búcsúzóképen küldte, azt szinte aránnak csillogó kódébe burkolta. Az albán hegyek szürkésfehéren világlottak. A Kapitólum egyszerűen nemes tornya mint egy évezredes őrszem tekintett szét és hosszú, igen hosszú története az emlékezetbe idéz alakokat, kik mint olykor félelmetes és olykor kedvesnek tetsző kísérteti alakok suhannak a forum romanumon át és a kolosseum felé látszanak igyekezni. A Maria Maggiore két hatalmas tornyának ablakai utoljára felcsillognak és azután csendesen lebocsátkoznak az esthomály árnyai és mi lassan leballagunk a hegy másik oldalán a Péter tere felé.

A záróülés

szeptember 20-án volt az olasz templomban. Ugyanazon a napon, midőn Olaszország szabadságának ünnepét ülte. Ezer és ezer olasz hazafi az ország minden részéből délután a Porta Pia felé vonult, ahol *Náthán* polgármester üdvözlő beszédet tartott. Nem csoda, hogy a mi templomunkban tartott gyűlést is ezernél több ember látogatta. *Tagliatela* Alfred predikátor beszédét mondott „a veszedelmes államról.” Kiméletlen és erőteljes szavakkal írta le a pápaság történetét és néhány mondat után, mely különösen az eleveben hatolt, hangos tetszés támadt. Midőn a szónok befejezte beszédét, egy kapuzinusbarát ugrott fel a szószékre és azt mondta, Róma hálával tartozik a szónoknak bátor szavaiért, Rómának szabadnak kell lennie és maradnia. Ő is elhatározta, hogy szabaddá lesz a büntől és tévelygéstől. A tetszés vihara zúgott fel a teremben. Néhány rendetlenkedő fütyüléssel zavart akart támasztani, de megragadták és kivezették őket. Az egész gyűlés azonban felállt és a nemzeti himnuszba fogott.

Ezen gyűlés után mi, konferenciai képviselők, búcsúzásra szorítottuk egymás kezét és ismét haza utaztunk, majd mind-egyikünk más országba, hogy új buzgósággal lelkeket toborozzunk Urunk Jézus számára. Mert ez a metodizmus legfőbb feladata. M.

Vallásos összejövetelek tartatnak:

Budapesten, VII., Erzsébet-körút 48. l.:
vasárnap d. e. 10 és d. u. 5 óraker.
kedden este 8 óraker.

Angyalföld, VI., Petneházy-utca 25.:
vasárnap este 8 óraker,
szerdán este 8 óraker.

Szivesen látjuk!

Kiadó és szerkesztő: Melle F. H. Ottó.